

De twaalf Filatelistische elementen deel III

Door: Jan Sangers

Postzegelboekjes: Wereldwijd zijn er zover ik weet in alle landen postzegelboekjes verschenen. Een bijzonder verzamelgebied. Er is in Nederland zelfs een vakhandel die hierin gespecialiseerd is. Booklets internationaal te Waalwijk.

Bij de veel Nederlandse verzamelaars heerst de gedachte dat Postzegelboekjes Pb degenen zijn die vanaf 1964 in ons land verschenen zijn. Deze waren, samen met de combinatie van zegels, een gewild verzamelonderwerp.

Het eerste postzegelboekje in Nederland is reeds in 1902 verschenen. Met een inhoud van zoals u ziet 24 zegels van 1 cent. Voor de productie van deze boekjes die handmatig in elkaar gezet waren berekende men 1 cent.

Boekje No 1

Het zou leuk zijn om in uw verzameling een of meerdere boekjes op te kunnen nemen van de eerste 55 nummers. Financieel zijn de meeste boekjes voor de doorsneeverzamelaar helaas nauwelijks haalbaar. Vanaf 1964 verschenen er dan ook automaten waaruit men de Pb's kon kopen. Men hoefde niet meer aan het loket wachten om deze te verkrijgen.

Wat kan je allemaal verzamelen of onderscheiden in postzegelboekjes? Meer dan je in eerste instantie zou denken. Hier de opsomming van de mogelijkheden:

- a. De kaften (vorm, tekst, afbeeldingen)
- b. Kaftkleurverschillen
- c. Schutbladen
- d. Velrandteksten en -afbeeldingen
- e. Telblokken
- f. De plakking
- m. Combinaties van zegels

- g. Registerstrepen
- h. Rasterstrepen
- i. Plaatfouten
- j. Snijlijnen
- k. Tabs
- l. De zegels

Verder onderscheiden we nog verschillende soorten boekjes. Naast de loketboekjes zijn er de automaatboekjes, hangboekjes en prestigeboekjes.

Het hier afgebeelde prestigeboekje over bedreigde diersoorten is in 2006 uitgegeven met als inhoud 4 blaadjes met de zegels 2441a-2441L, hier rechts afgebeeld. Buiten de regulier genoteerde Prestigeboekjes, zoals hierboven PR14, zijn er ook prestige boekjes verschenen met persoonlijke postzegels.

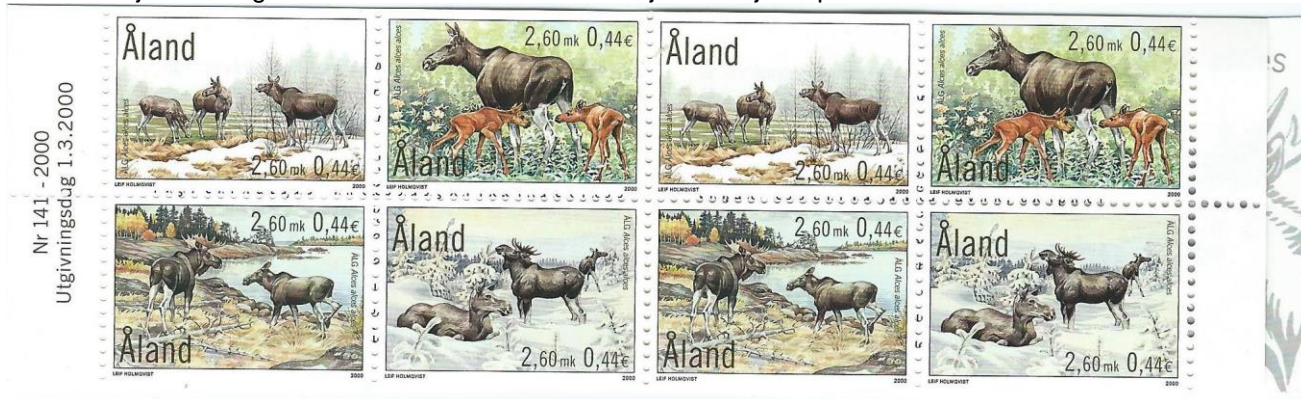
Je kunt naast de al eerder genoemde mogelijkheden zoals het verzamelen van combinaties van postzegels uit boekjes ook denken aan motieven. De verschillende ontwerpen van de kaftjes bevatten vaak zeer verzamelwaardige motieven. Ik laat u hieronder enkele voorbeelden laten zien.

Bij de eerste 15 boekjes in ons land uitgegeven werd er een toeslag van 1 cent berekend. Later werden de kosten gedekt door het invoegen van reclames. Hiermee werden niet alleen de kosten gedekt maar ook wat extra verdient door de posterijen. In totaal zijn er op deze wijze tot aan 1964 55 boekjes uitgegeven. Deze waren uitsluitend aan het loket verkrijgbaar. Om vanaf 1964 een duidelijk onderscheid te maken is men in de catalogus vanaf die tijd gaan nummeren met Pb als aanduiding.

Twee boekjes uit België 1990 en 1991. De motieven zijn duidelijk strips en vissen.

Een prachtig boekje uit Åland met elanden, verschenen in het jaar 2000

Dit laatste boekje van het Deutsches Reich is verschenen in 1920 en is handmatig in elkaar gezet. Bij de zegels zie je nog twee gaatjes van het nietje zitten. Tegelijk is dit een van de voorbeelden dat er van deze zegels combinaties gemaakt kunnen worden. Bovendien bevinden zich vier bladen, exclusief die op of in de kaft, met reclames in dit boekje.

Aan de opsomming a-m kunt u opmaken dat dit artikel lang niet compleet is. Voor de geïnteresseerde verzamelaars die hier meer over willen weten verwijs ik naar de website van de KNBF. Onder het hoofdstuk Filatelistische vorming vind u nog veel uitgebreider beschreven wat de mogelijkheden zijn. Dit is slechts bedoeld als opwarmertje om u te laten zien dat er nog veel te ontdekken is in filatelieland. Het volledige webadres over dit onderwerp is: <https://www.knbf.nl/filatelistische-vorming/bbf-deel-3-02>